

Số: 73/TB-VC1-HS

Hà Nội, ngày 06 tháng 10 năm 2023

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Thông qua công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử theo thủ tục phúc thẩm đối với vụ án Trần Văn Thượng phạm tội "Trốn thuế" bị Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội kháng nghị và Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử phúc thẩm đã quyết định sửa một phần Bản án hình sự sơ thẩm về án phí. Thông qua vụ án này, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để các Viện kiểm sát nhân dân địa phương nghiên cứu, rút kinh nghiệm như sau:

1. Nội dung vụ án:

Trần Văn Thượng là Chủ tịch kiêm Giám đốc và là người đại diện theo pháp luật của Công ty TNHH vật liệu xây dựng Xuân Phát (gọi tắt là Công ty Xuân Phát), mã số thuế 2700870002, có trụ sở tại: đường 477, xã GP, huyện GV, tỉnh N. Khoảng tháng 10/2018, Trần Quang Sinh (sinh năm 1979) đặt vấn đề với Thượng về việc mượn pháp nhân Công ty Xuân Phát để làm thủ tục nhập khẩu xe ô tô nhãn hiệu Land Rover Ranger Rover Autobiography L màu đen, 05 chỗ, sản xuất năm 2018 tại Anh dưới hình thức nhận quà tặng từ nước ngoài. Thượng đồng ý và sử dụng pháp nhân Công ty Xuân Phát thực hiện thủ tục nhập khẩu chiếc xe ô tô nói trên. Ngày 28/10/2018, Công ty Xuân Phát mở tờ khai hàng hóa nhập khẩu tại Chi cục Hải quan cửa khẩu Cảng Sài Gòn khu vực I, trong đó xác định giá trị xe ô tô nhập khẩu là 2.497.224.000 đồng. Sau khi hoàn tất thủ tục nhập khẩu, Sinh trả cho Thượng số tiền 20.000.000 đồng.

Ngày 19/12/2018, sau khi chiếc xe ô tô nhập khẩu được thông quan, Trần Văn Thượng cùng Trần Quang Sinh, Nguyễn Văn Minh (sinh năm 1982) làm thủ tục viết hóa đơn giá trị gia tăng số 0000067 ngày 19/12/2018 của Công ty Xuân Phát với nội dung Công ty Xuân Phát bán xe ô tô được tặng cho Công ty Cổ phần đầu tư và thương mại Đức Vũ (gọi tắt là công ty Đức Vũ) với giá 6.240.909.091 đồng, thuế giá trị gia tăng (thuế GTGT) là 624.090.909 đồng, tổng thanh toán là 6.865.000.000 đồng. Sau khi viết hóa đơn, Nguyễn Văn Minh đưa cho Trần Văn Thượng số tiền 100.000.000 đồng

để nộp thuế khi bán xe cho Công ty Đức Vũ và 5.000.000 đồng tiền công xuất hóa đơn.

Chi cục thuế huyện GV (nay là Chi cục thuế khu vực NQ – GV) đã nhiều lần liên lạc với Trần Văn Thượng và yêu cầu Thượng phải kê khai, nộp thuế quý IV năm 2018 và quyết toán thuế năm 2018. Tuy nhiên, Thượng không chấp hành mà thay số điện thoại để trốn tránh việc cơ quan thuế truy thu số tiền thuế mà Công ty Xuân Phát phải nộp. Ngày 24/5/2021, Chi cục thuế khu vực NQ – GV đã ra Thông báo số 688/TB-CCTKV về việc Công ty Xuân Phát không hoạt động tại địa chỉ đăng ký, đóng mã số thuế đối với doanh nghiệp này. Ngày 20/7/2022, Sở Kế hoạch và Đầu tư tỉnh N đã rút giấy phép kinh doanh đối với Công ty Xuân Phát.

Tại Bản kết luận giám định ngày 11/11/2022, Tổ giám định Cục thuế tỉnh N kết luận: "Việc Công ty TNHH vật liệu xây dựng Xuân Phát, mã số thuế 2700870002 nhập khẩu xe ô tô dưới hình thức nhận quà tặng từ nước ngoài nhưng không hạch toán giá trị xe được tặng là 2.497.224.000 đồng vào thu nhập khác của doanh nghiệp, sau đó bán xe ô tô được tặng với giá 6.240.909.091 đồng, thuế GTGT bán ra là 624.090.909 đồng, tổng giá trị thanh toán là 6.865.000.000 đồng, phải nộp tổng số tiền thuế là 652.289.664 đồng. Trong đó: Số thuế tiêu thụ đặc biệt phát sinh phải nộp là 85.004.563 đồng; Số thuế GTGT phát sinh phải nộp là 25.338.020 đồng; Số thuế thu nhập doanh nghiệp phát sinh phải nộp là 541.947.082 đồng".

2. Quá trình giải quyết vụ án:

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 24/2023/HSST ngày 30/5/2023 của Tòa án nhân dân tỉnh N: Căn cứ điểm b khoản 2, khoản 4 Điều 200; điểm b, i, s khoản 1 Điều 51; Điều 65, Điều 47, Điều 48 Bộ luật hình sự; Căn cứ khoản 2 Điều 136 Bộ luật tố tụng hình sự; Điều 357, 468 Bộ luật dân sự 2015; điểm a khoản 1 Điều 23 Nghị quyết 326/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án: Xử phạt bị cáo Trần Văn Thượng 15 tháng tù nhưng cho hưởng án treo, thời gian thử thách 30 tháng về tội "Trốn thuế".

- Về trách nhiệm dân sự: Buộc bị cáo Trần Văn Thượng phải nộp toàn bộ số tiền 652.289.664 đồng cho Chi cục thuế khu vực NQ – GV (được trừ đi số tiền 50.000.000 đồng bị cáo Thượng đã nộp trong quá trình điều tra).

- Về án phí: Bị cáo Trần Văn Thượng phải chịu 200.000 đồng án phí hình sự sơ thẩm và 28.091.500 đồng án phí dân sự sơ thẩm.

Ngoài ra, bản án còn quyết định các nội dung khác.

Ngày 29/6/2023, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội ra Quyết định số 12/QĐ-VC1 kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm đối với Bản án hình sự sơ thẩm số 24/2023/HSST ngày 30/5/2023 của Tòa án nhân dân tỉnh N, đề nghị Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử theo thủ tục phúc thẩm, sửa một phần Bản án hình sự sơ thẩm nêu trên theo hướng không áp dụng án phí dân sự sơ thẩm theo đúng quy định của pháp luật.

Ngày 12/9/2023, Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội đã xét xử phúc thẩm vụ án nêu trên, chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội.

3. Nội dung rút kinh nghiệm

Căn cứ vào các tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ vụ án, đủ cơ sở kết luận: Tòa án cấp sơ thẩm kết án bị cáo Trần Văn Thượng phạm tội "Trốn thuế" theo điểm b khoản 2 Điều 200 Bộ luật hình sự là có căn cứ, đúng pháp luật.

Tuy nhiên, về việc xác định án phí dân sự sơ thẩm: Tòa án cấp sơ thẩm tuyên buộc bị cáo Thượng phải nộp số tiền 652.289.664 đồng cho Chi cục thuế khu vực NQ – GV. Đây là tiền trốn thuế mà bị cáo phải có trách nhiệm nộp lại cho Chi cục thuế, không thuộc trường hợp phải chịu án phí dân sự sơ thẩm theo quy định tại Điều 23, 26, 27 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về án phí, lệ phí Tòa án. Việc Tòa án cấp sơ thẩm buộc bị cáo Trần Văn Thượng phải chịu 28.091.500 đồng tiền án phí dân sự sơ thẩm là không đúng quy định pháp luật.

Thông qua vụ án cụ thể này, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thấy cần thông báo để các Viện kiểm sát tỉnh, thành phố cùng nghiên cứu, rút kinh nghiệm trong công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử các vụ án có nội dung tương tự./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng PVT - VKSTC (để b/c);
- Vụ 7 VKSTC;
- Đ/c Viện trưởng VC1;
- VKS Quân sự Trung ương, VC2, VC3;
- 63 VKSND tỉnh, thành phố;
- Lưu: V1, VP, HSKS (27).

KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG

Phạm Quốc Khánh